

Han gjorde finlandssvensk långfilm helt utan finansiering

Film

Rickard Stolpes Kärlek & Anarki-aktuella lågbudgetfilm Brott och straff placerar Dostojevskijs klassiker i ett nutida svenskspråkigt Helsingfors.

Den pågående filmfestivalen Kärlek & Anarki bjuder på en finlands-svensk premiär. Det är **Rickard Stolpes** långfilmsdebut *Brott och straff*, ett pandemiprojekt inspirerat av **Dostojevskijs** klassiker. I filmen utspelar sig handlingen i ett nutida svenskspråkigt Helsingfors.

– Manus- och förproduktion var en väldigt snabb process. Sedan filmade vi en stor del, 50–60 procent av filmen, under 2020. Resten av scenerna har vi filmat efter det och befunnit oss i postproduktion ett par år. Nu är vi i distributions- och marknadsföringsfasen, säger Stolpe.

Filmen är gjord helt utan extern finansiering. Enligt Stolpe ville man snabbt komma i gång med produktionen och inte invänta besked från finansörer. Att produktionsbolaget Pannproduktion ännu inte hunnit bildas när produktionen körde i gång tror Stolpe också gjorde det svårare att få pengar.

– Det finns förstås inget egenvärde i att inte ha pengar, men även om man inte får stöd ska

Viktor Granbacka är en av de medverkande skådespelarna. FOTO: PRESSBILD

man definitivt försöka göra film. Och med den erfarenhet som alla i arbetsgruppen hade så var vi ganska säkra på att åstadkomma ett högkvalitativt slutresultat.

Att spela in film pro bono var ändå inte lätt, varken tidtabells- eller försörjningsmässigt.

– Om ens personliga ekonomi kollapsar för att man gör film är det ju inte hemskt bra. Samtidigt innebär mindre resurser att du tvingas tänka på hur du berättar effektivt och bäst får fram känslan, vilket kan vara bra för slutresultatet.

Råmanus skrev Stolpe på tio dagar, och bearbetade det klart på två månader. Han hade läst Dostojevskijs *Brott och straff* ett år tidigare och det kändes intuitivt

rätt att placera handlingen i ett nutida Helsingfors.

– Det var någonting intressant med att skapa en egen värld som inte är helt realistisk, där alla talar svenska i Helsingfors och platserna inte ser ut som när man går på gatan, trots att man känner igen dem.

Den lilla budgeten innebär att det är naturligt ljus i filmen, som till sin stämning är kaurismäkisk melankolisk och lågmäld. **Kaurismäki** gjorde för övrigt sin version av den ryska klassikern 1983.

– Jag hoppas att publiken märker att det i filmens mörker också finns en viss humor och självironi, säger Stolpe.

Alla i teamet kände varandra från tidigare, förutom **Sampo**

Rickard Stolpe har tidigare gjort kortfilm på finska och engelska. FOTO: PRIVAT

Sampo Sarkola övertygades om att ställa upp för projektet. FOTO: PRESSBILD

Sarkola, en skådespelare som ofta synts i inhemska filmer och serier.

– Jag fick hans nummer och ringde och frågade. Han fick se inspelade scener och manuset och tyckte det var intressant och meddelade att han var med. Det var inte något som vi förväntade oss så det var helt super.

Film Brott och straff

Visas på Helsingfors filmfestival Kärlek & Anarki den 21, 23, 27 september.

Manus och regi: Rickard Stolpe.

Foto: Sara Forsius.

I rollerna: Rickard Stolpe, Viktor Granbacka, Sampo Sarkola, Sannah Nedergård.

Filmen kan därmed stoltsera med två affischnamn. Efter att den spelades in har skådespelaren **Sannah Nedergård** fått sitt genombrott med bärande roller i flera stora produktioner.

Malin Slotte
malin.slotte@hbl.fi

Låt bli sällskapsspelen där hemma!

Recension

Biopremiär

Perfekta gäster, en finsk remake av en italiensk succé-film, kommer att dela publiken. Antingen köper man det läckert skruvade konceptet eller så inte.

Ett middagssällskap går in för att spela en variant av Snurra flaskan, nu med mobiltelefonerna som tillhygge. Regler: samtliga deltagare kopplar på högtalaren och eventuella textmeddelanden läses högt.

Om scenariot låter bekant kanske det beror på att *Perfekta gäster* bygger på **Paolo Genoveses** *Perfetti sconosciuti* (Italien 2016) som hos oss fick titeln *Vad döljer du för mig?* Dock kretsar handlingen kring högst universella storheter, såsom otrohet och förbjuden kärlek, hemligheter och lögnar.

Som värd för middagsbjudningen fungerar medelåldersparet **Pekka Strang** och **Pirjo Lonka**, ögonläkare respektive psykoterapeut. Bland gästerna finns **Simo (Joonas Saartamo)** och **Pinja (Malla Malmivaara)**, ett något yngre par.

Dyker upp gör även gamla bekanta **Leo (Jani Volanen)** och **Eeva (Laura Birn)**. Sedan är det bara en tidsfråga innan Leos storebror **Pete (Hannu-Pekka Björkman)**

Pirjo Lonka och Pekka Strang i den finska versionen av en italiensk succé-film. FOTO: KIMMO KORHONEN

● Perfekta gäster (Täydelliset vieraat)

Drama/komedi

★★★

Biopremiär 19.9.

Regi: Rike Jokela. **Manus:** Juha Jokela, efter ett originalmanus av Paolo Genovese m.fl. **Foto:** Anssi Leino. I rollerna: Laura Birn, Pekka Strang, Pirjo Lonka, Jani Volanen, Joonas Saartamo, Malla Malmivaara, Hannu-Pekka Björkman. 91 min.

man) knackar på, enligt uppgift med en ny kärlek i släptåg.

Bordet är dukat och för att ligafotbollen – det är lördag och Arse-

nal möter West Ham – inte ens av misstag ska komma i vägen är det telefonerna på bordet, inga hemligheter, tack.

Kvällens värdinna (Lonka) får det första samtalet, något om en inplanerad operation. Och eftersom det råkar vara fråga om ett estetiskt ingrepp följer en mer eller mindre eldfängd diskussion om kvinnors rätt till sin egen kropp.

Följande i tur står **Simo** alias **Sibel**, misslyckad musiker, som får ett textmeddelande av en kvinnlig kollega. Hon insisterar på att bli uppringd. **Leo** i sin tur fruktar en nakenbild på ingång och vill därför byta telefon med brorsan.

Laura Birn, Joonas Saartamo, Pekka Strang, Malla Malmivaara, Hannu-Pekka Björkman, Pirjo Lonka och Jani Volanen ses i rollerna. FOTO: KIMMO KORHONEN

Bra idé, bortsett från att **Pete** överrumplas av ett meddelande som vänder upp och ner på allting. Gissa vem som får bära hundhuvudet.

Bortsett från en anspråkslös inramning, prolog och epilog, är det inte mycket som händer; persondrama var ordet. Men det att det italienska originalet iscensatts inte mindre än ett tjugotal gånger (!) säger någonting om underhållningsvärdet.

Filmen är fylld av saftiga vändningar, amoröst sett. Och trots att det vankas lika mycket teater som film är det inte att ta fel på rytmen och tempot.

Överraskningarna följer på varandra och faktiskt finns det stunder när *Perfekta gäster*, i regi av **Rike Jokela**, blir gastkramande. Men det som gör att man hakar på är den fina ensemblen av märket *all stars*.

Samtidigt är det en film som kommer att dela publiken. Antingen köper man det läckert skruvade konceptet – och ger sig in i leken – eller så låter man bli.

Ett är säkert; den i sig luriga slutklämmen känns som ett nedköp. Där hade filmmakarna gärna fått löpa linan ut.

Krister Uggeldahl